

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1986-1987**

19 DECEMBER 1986

**Ontwerp van wet tot vaststelling van de
legersterkte voor het jaar 1987**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
DEFENSIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER CLOSE**

**I. INLEIDENDE UITEENZETTING
VAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING**

Zoals u weet moet het wetsontwerp tot vaststelling van de legersterkte aan de Kamers worden voorgelegd krachtens artikel 119 van de Grondwet dat luidt als volgt :

« Het legercontingent wordt jaarlijks gestemd. De wet die het vaststelt, is slechts voor één jaar van kracht indien zij niet wordt vernieuwd. »

Dit jaar heeft deze wet reeds aanleiding gegeven tot vele discussies en tot een beroep bij de Raad van State.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Descamps, voorzitter; Borremans, De Bremaeker, De Clercq, De Wulf, Flagothier, Kenzeler, Nicolas, Pécriaux, Peetermans, Swaelen, mevr. Tyberghien-Vandenbussche, de heren Vanderborght, Van Nevel, Van Ooteghem en Close, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heer J. H. Bosmans, mevr. Godinache-Lambert en de heer Van Rompaey.

R. A 13750*Zie :*

Gedr. St. van de Senaat :

425 (1986-1987) : N° 1 : Ontwerp van wet overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1986-1987**

19 DECEMBRE 1986

**Projet de loi fixant pour l'année 1987
le contingent de l'armée**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE
PAR M. CLOSE**

**I. EXPOSE
DU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE**

Comme vous le savez, le projet de loi fixant le contingent de l'armée doit être soumis aux Chambres en exécution de l'article 119 de la Constitution :

« Le contingent de l'armée est voté annuellement. La loi qui le fixe n'a de force que pour un an, si elle n'est pas renouvelée. »

Cette année, cette loi a déjà fait l'objet de beaucoup de discussions et d'un recours au Conseil d'Etat.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Descamps, président; Borremans, De Bremaeker, De Clercq, De Wulf, Flagothier, Kenzeler, Nicolas, Pécriaux, Peetermans, Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vanderborght, Van Nevel, Van Ooteghem et Close, rapporteur.

2. Membres suppléants : M. J. H. Bosmans, Mme Godinache-Lambert et M. Van Rompaey.

R. A 13750*Voir :*

Documents du Sénat :

425 (1986-1987) : N° 1 : Projet de loi transmis par la Chambre des Représentants.

In het eerste ontwerp was in artikel 1 immers uitdrukkelijk bepaald dat het personeel in dienst bij de rijkswacht, op 400 dienstplichtigen na, niet wordt meegeteld in de legersterkte.

In zijn advies stelt de Raad van State :

1. dat de 400 dienstplichtigen die tengevolge van een beslissing van de Regeringsraad van 23 mei 1986, vanaf 1987 ter beschikking van de rijkswacht zullen worden gesteld, meegeteld mogen worden in de legersterkte op voorwaarde dat die mogelijkheid in de wet op de rijkswacht wordt opgenomen;

2. dat de 554 militairen van de actieve kaders die in dienst zijn bij de rijkswacht ter uitvoering van artikel 70bis van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht, in de legersterkte moeten worden meegeteld.

Het wetsontwerp dat u wordt voorgelegd bevat drie artikelen :

Artikel 1 stelt de legersterkte vast, d.w.z. het maximum-aantal militairen (de wederopgeroepen inbegrepen) dat op om het even welk ogenblik in 1987 onder de wapens kan zijn.

Artikel 2 bepaalt welke dienstplichtigen in 1987 onder de wapens worden geroepen, namelijk :

- de lichting 1987 en
- de vroegere lichtingen die nog niet zijn opgeroepen.

Tenslotte bepaalt artikel 3 dat de wet in werking treedt op 1 januari 1987.

Artikel 1 is het belangrijkste en het is wellicht nuttig aan te geven hoe die legersterkte wordt berekend.

Voor 1987 wordt de ontwikkeling van de verschillende personeelscategorieën van maand tot maand berekend. Zo constateert men dat in september een maximum van 97 481 onder de wapens zijnde militairen wordt bereikt, te weten 60 979 militairen van de actieve kaders, 31 285 dienstplichtigen, 554 militairen in dienst bij de rijkswacht en ook nog 4 663 wederopgeroepen.

In september 1987 wordt immers een wederoproeping van de twaalfde infanteriebrigade in uitzicht gesteld, zodat het aantal wederopgeroepen vrij hoog ligt. Dat verklaart trouwens de toeneming van de legersterkte met nagenoeg 1 500 manschappen ten opzichte van 1986, toen geen enkele brigade werd wederopgeroepen.

Hoe het aantal militairen van de actieve kaders zich zal ontwikkelen, kan relatief gemakkelijk worden voorspeld. Voor de dienstplichtigen is de berekening echter iets ingewikkelder. Eerst wordt de totale noodzakelijke legersterkte bepaald (38 600 manschappen voor 1987). De wijze waarop dit gebeurt, wordt uitvoerig uiteengezet in de memorie van toelichting. Rekening houdend met de ontwikkeling van het aantal vrijwilligers kan nu maand per maand een raming worden gemaakt van het aantal dienstplichtigen dat onder de wapens is.

En effet, dans un premier projet, l'article 1er prévoyait explicitement que le personnel en service à la gendarmerie ne pouvait pas être compté dans le contingent de l'armée, à l'exception de 400 miliciens.

Dans son avis, le Conseil d'Etat défend le point de vue que :

1. les 400 miliciens, qui suite à une décision du Conseil de Gouvernement du 23 mai 1986 seraient mis à la disposition de la gendarmerie à partir de 1987, peuvent être comptés dans le contingent à condition d'inclure cette possibilité dans la loi sur la gendarmerie;

2. les 554 militaires des cadres actifs qui sont affectés à la gendarmerie en exécution de l'article 70bis de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie doivent être comptés dans ce même contingent.

Le projet de loi qui vous est soumis comprend donc trois articles :

L'article 1er détermine le contingent de l'armée, c'est-à-dire le maximum de militaires (y compris les rappelés) qui peuvent être sous les armes à n'importe quel moment de l'année 1987.

L'article 2 détermine quels miliciens sont appelés sous les armes en 1987, à savoir :

- la classe 1987 et
- les classes antérieures qui n'ont pas encore été appelées.

L'article 3 enfin précise que la loi entre en vigueur le 1er janvier 1987.

L'article 1er est le plus important, et je crois qu'il est utile de vous esquisser la façon dont on calcule ce contingent.

De mois en mois, l'évolution des différentes catégories de personnel est calculée pour 1987. On constate alors qu'au mois de septembre un maximum de 97 481 militaires sous les armes est atteint, soit 60 979 militaires des cadres, 31 285 miliciens, 554 militaires en service à la gendarmerie et aussi 4 663 rappelés.

En effet, en septembre 1987, un rappel de la 12e brigade d'infanterie est planifié, et le nombre de rappelés est donc assez élevé. Ceci explique d'ailleurs la croissance du contingent de $\pm 1\,500$ unités comparé à l'année 1986 où aucun rappel de brigade n'était prévu.

L'évolution du nombre des militaires des cadres actifs est relativement facile à prévoir. Pour les miliciens, le calcul est plus compliqué. On détermine d'abord le contingent global nécessaire (38 600 pour 1987). Ceci est expliqué *in extenso* dans l'exposé des motifs. Compte tenu de l'évolution du nombre des volontaires, il est maintenant possible d'estimer mois par mois le nombre de miliciens sous les armes.

Ik vestig er de aandacht op dat de berekeningen betrekking hebben op de noodzakelijke legersterkte, dus op de behoeften aan dienstplichtigen, wat nog niet betekent dat dit quorum ook werkelijk zal worden gehaald.

De beschikbare legersterkte wordt immers op 37 650 manschappen geraamd, dat is een tekort van 950 t.a.v. de noodzakelijke legersterkte.

In dat tekort zal evenwel voor het merendeel worden voorzien door vrijwillige dienstverlening. In 1987 zullen de soldaten van die mogelijkheid geen gebruik meer kunnen maken, maar ze blijft behouden voor de kandidaat-reserveonderofficieren en ze zal worden geopend voor de kandidaat-reserveofficieren.

Tenslotte wil ik er u ook op attent maken dat het wetsontwerp dat u wordt voorgelegd, is opgemaakt in de hypothese dat alle regeringsbeslissingen tijdig zullen worden uitgevoerd, o.a. :

- herziening van de dienstplichtwetten vóór het einde van het jaar;

- afvloeien van 1 450 vrijwilligers in de loop van 1987 en

- verlenging van de dienstplicht met 2 maanden vanaf de lichte 1987.

Het jaar 1987 wordt dus een overgangsjaar met zowel miliciens 8/10 maanden als miliciens 10/12 maanden onder de wapens. Voor de berekeningen werd daarom een gemiddelde diensttermijn van 10 maanden aangenomen.

Zou nu achteraf blijken dat deze hypothese niet of niet volledig gerealiseerd wordt, dan zal een wetswijziging echter niet noodzakelijk zijn.

Wat betreft de militairen van de actieve kaders en wederopgeroepen, blijven de aantallen immers gelijk.

Wat betreft de miliciens, zal het benodigde contingent (dus de behoeften) weliswaar verhogen, maar het beschikbare contingent van 37 650 miliciens zal niet wijzigen.

Wanneer nu dit contingent slechts negen maanden i.p.v. tien maanden dienst doet, zal het gemiddeld aantal miliciens dat werkelijk onder de wapens is met bijna 3 000 dalen, zodat het maximum vastgesteld bij wet zeker niet zal bereikt worden.

Ten opzichte van onze behoeften zal er echter op dat ogenblik dan wel een deficit ontstaan dat op de een of andere manier zal moeten gecompenseerd worden bijvoorbeeld door in te spelen op het aantal vrijwilligers.

Ik hoop dan ook dat u akkoord kunt gaan met de inhoud van de contingentwet 1987 die, zoals ik u heb willen aantonen, generlei budgettaire gevolgen heeft, maar die eerder op zuiver technische basis de maximale legersterkte voor het komende jaar bepaalt.

J'attire votre attention sur le fait que les calculs ont trait au contingent nécessaire, donc à nos besoins en miliciens, ce qui ne veut pas dire que ce quorum sera atteint en réalité.

En effet, le contingent disponible est estimé à 37 650 hommes, soit un déficit de 950 par rapport au contingent nécessaire.

Ce déficit sera pourtant compensé pour la plus grande partie par la prolongation volontaire du service. Pour les soldats, cette possibilité n'existera plus en 1987, mais elle reste prévue pour les candidats sous-officiers de réserve et sera créée pour les candidats officiers de réserve.

Enfin, je tiens à attirer votre attention sur le fait que le projet de loi qui vous est soumis est basé sur l'hypothèse que toutes les décisions gouvernementales seront exécutées en temps utile, notamment :

- révision des lois sur la milice avant la fin de l'année;

- dégagement de 1 450 volontaires dans le courant de 1987 et

- allongement du service militaire de deux mois à partir de la levée 1987.

L'année 1987 sera donc une année transitoire au cours de laquelle il y aura à la fois des miliciens qui accomplissent un service militaire de huit ou dix mois et des miliciens qui servent durant dix ou douze mois. C'est la raison pour laquelle un terme moyen de dix mois a été retenu comme base de calcul.

S'il s'avérait par la suite que cette hypothèse ne se réalise pas ou pas entièrement, la loi ne devrait pas être modifiée pour autant.

Le nombre des militaires des cadres actifs et des rappelés demeure en effet le même.

En ce qui concerne les miliciens, s'il est vrai que le contingent nécessaire (donc les besoins) augmentera, le contingent disponible de 37 650 miliciens restera par contre inchangé.

Si la durée du service de ce contingent est ramenée de dix à neuf mois, le nombre moyen de miliciens se trouvant effectivement sous les drapeaux diminuera de près de 3 000 unités, de sorte que le maximum prévu par la loi ne sera certainement pas atteint.

Cependant, le contingent accusera à ce moment, par rapport aux besoins, un déficit qui devra être compensé d'une manière ou d'une autre, par exemple en jouant sur le nombre des volontaires.

Je formule par conséquent le souhait que vous puissiez marquer votre accord sur la loi fixant le contingent de 1987, celle-ci se bornant — comme j'ai cherché à vous le montrer — à déterminer le contingent maximum pour l'année prochaine sur une base purement technique, sans influencer ni refléter la politique de défense et sans avoir aucun impact budgétaire.

Ik wil er u ook op attent maken dat u eerlang een ontwerp tot wetwijziging van de wet op de rijkswacht zal worden voorgelegd teneinde de bezwaren die werden naar voren gebracht tijdens de discussies in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, definitief uit de weg te ruimen.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid wenst te weten waarom het aantal militairen in de aan de Senaat overgezonden tekst verschillend is van het aantal vermeld in het bij de Kamer ingediende ontwerp.

Een ander lid is het niet eens met de bewering van de Minister dat het ontwerp tot vaststelling van de legersterkte voor 1987 geen weerslag op de begroting zal hebben.

Aangezien de verwachte vermindering van het aantal vrijwilligers gecompenseerd zal worden door een toename van het aantal dienstplichtigen, zal dit uiteraard een weerslag op de begroting hebben.

Aangezien voorts een aantal dienstplichtigen bij de rijkswacht dienst moeten doen, kan het aantal van 97 481 militairen waarvan sprake is in het ontwerp onmogelijk juist zijn, te meer daar de stemming over de legersterkte zal plaatshebben vóór de wijziging van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht. Volgens het lid heeft dit tot gevolg dat er onzekerheid blijft bestaan over het juiste aantal dienstplichtigen dat ter beschikking staat van de strijdkrachten.

Hetzelfde lid maakt vervolgens een aantal specifieke opmerkingen :

1. Het aantal vrijwilligers zou moeten dalen tot 26 750 eind 1987 en 24 000 in 1989. Toont dat niet duidelijk aan dat men het leger wilde professionaliseren, te meer daar geen gewag meer wordt gemaakt van de moeilijkheden die met de demografische situatie gepaard gaan ?

2. De verlenging van de dienstduur heeft gevolgen voor de legersterkte : zal er geen aanzienlijke vermindering zijn van het aantal noodzakelijke manschappen wanneer de gemiddelde duur van de dienstplicht van 9 op 11 maanden wordt gebracht, hetgeen overeenstemt met 8 593 bijkomende eenheden ? Hoe kan vrede worden genomen met de benaderende cijfers die hieromtrent worden gegeven ?

3. Uit de tabel die bij het commissieverslag over het ontwerp van wet houdende wijziging van de dienstplichtwetten gevoegd is (Gedr. St. Senaat 370 (1985-1986), nr. 2), blijkt dat het aantal dienstplichtigen buiten functie zal toenemen van 2 600 in 1986 tot 4 600 in 1987. Betekent dat niet dat een aantal officieren en onderofficieren van het actieve kader vervangen zullen worden door dienstplichtigen ? Hoe staat het in dit verband met de uitvoering van het herwaarderingsplan ?

4. Er zullen 400 dienstplichtigen aan de rijkswacht worden toegewezen. Wat zal men daar met hen aanvangen ? De vakbond van het rijkswachtpersoneel heeft in een nota uiting gegeven aan zijn reserves ter zake. Hier schuilt dus een adder onder het gras. Zijn de gemaakte bezwaren ernstig of niet ? Het zou goed zijn hieromtrent zekerheid te hebben.

Je tiens aussi à vous signaler qu'un projet de loi modifiant la loi sur la gendarmerie vous sera soumis prochainement, en vue d'éliminer définitivement les objections soulevées lors des discussions à la Chambre des Représentants.

II. DISCUSSION GENERALE

Un membre souhaiterait recevoir une explication sur la différence entre le nombre de militaires figurant dans le projet déposé à la Chambre et celui qui est repris dans le texte transmis au Sénat.

Un autre membre ne peut marquer son accord sur l'affirmation selon laquelle le projet fixant le contingent pour 1987 n'aura pas d'incidence budgétaire.

La diminution prévue du nombre de volontaires étant compensée par un accroissement du nombre de miliciens, il y aura nécessairement un impact budgétaire.

Comme un certain nombre de miliciens devraient effectuer leur service à la gendarmerie, le montant de 97 481 militaires repris au projet ne peut être exact, d'autant plus que le vote sur le contingent interviendra avant la modification de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie. Ceci entraîne, selon l'intervenant, une incertitude quant au nombre précis de miliciens disponibles pour les forces armées.

Le même membre fait alors une série de remarques spécifiques reprises ci-dessous :

1. Le nombre de volontaires devrait diminuer pour atteindre 26 750 unités à la fin de 1987 et 24 000 en 1989. Ceci ne traduit-il pas une volonté très claire de déprofessionalisation, alors qu'il n'est plus fait état des difficultés liées à la situation démographique ?

2. L'allongement de la durée du service militaire a des effets sur le contingent : les effectifs nécessaires ne diminuent-ils pas sensiblement lorsque la moyenne du service militaire passe de 9 à 11 mois, ce qui correspondrait à 8 593 unités supplémentaires ? Comment peut-on justifier les approximations qui entourent l'appréciation de cet élément ?

3. Dans le tableau repris en annexe au rapport de la Commission relatif au projet de loi modifiant les lois sur la milice (Doc. Sénat 370 (1985-1986), n° 2), on constate que le nombre de miliciens hors fonctions passera de 2 600 à 4 600 de 1986 à 1987. Ceci ne traduit-il pas le remplacement d'un certain nombre d'officiers et de sous-officiers du cadre actif par des miliciens ? Qu'en est-il à ce propos de la réalisation du plan de revalorisation ?

4. Il est prévu d'affecter 400 miliciens à la gendarmerie. Que va-t-on en faire ? Le syndicat de la gendarmerie a diffusé une note exprimant toutes ses réserves quant au projet. Il y a donc « anguille sous roche ». Les objections qui ont été faites sont-elles valables ou non ? Il conviendrait d'être fixé sur ce point.

5. De Minister zit met de erfenis van het « Vreven-plan » dat erin bestond het personeelstekort op te vangen met een beroep op de vrijwillige verlenging van de dienstplicht met 1 tot 3 maanden. Hoe zit het met de uitvoering van dat plan? Wat zijn de budgettaire gevolgen, aangezien de bijkomende kosten aanvankelijk werden gedragen door het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, maar thans uitsluitend ten laste vallen van de begroting van Landsverdediging?

6. Voor 1987 is het aantal vrijwilligers op 26 750 geraamd. Mag men ervan uitgaan dat dit aantal onveranderd zal blijven, ook al lijkt men de weg van de deprofessionalisering te zijn opgegaan?

Een lid merkt op dat het ontwerp van wet betreffende het statuut van de onderofficieren van het reservekader eerst in de loop van volgend jaar door de beide Kamers zal zijn aangenomen. Hij vraagt zich af of het niet wenselijk is die bepalingen reeds vanaf 10 januari aanstaande te kunnen toepassen.

Een ander lid wijst erop dat de Commissie uitspraak moet doen over het ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte, zoals het door de Kamer is overgezonden. Andere kwesties kunnen aan de orde worden gesteld ter gelegenheid van de bespreking van de wetsontwerpen die eerstdaags aan de Commissie zullen worden voorgelegd.

Een laatste lid wenst van de Minister te vernemen wat de taak is van de 554 militairen van de actieve kaders die in dienst zijn bij de rijkswacht. Zal de toewijzing van dienstplichtigen aan de rijkswacht geen weerslag hebben op het aantal beroepsmilitairen die functies bij de Rijkswacht uitoefenen?

De Minister antwoordt achtereenvolgens op de verschillende vragen van de leden.

Hij herinnert er eerst aan dat het contingent wordt vastgesteld op basis van het aantal dienstplichtigen die wettelijk opgeroepen zijn, wat concreet betekent: de klasse 1987, en de vroegere klassen die nog niet opgeroepen werden. Na de lichamelijke selectietests en het verblijf op het R.S.C., weet men bij benadering hoeveel dienstplichtigen wettelijk opgeroepen moeten worden.

De Minister weerlegt de inhoudelijk opmerking over de onjuistheid van het cijfermateriaal in de memorie van toelichting in verband met de toewijzing van 400 dienstplichtigen aan de rijkswacht.

Indien de wijziging van de wet van 1957 op de rijkswacht door de twee Kamers wordt goedgekeurd, zal de toewijzing van 400 dienstplichtigen aan de rijkswacht ook worden uitgevoerd. Komt die wijziging er niet, dan zullen die 400 dienstplichtigen taken te vervullen krijgen bij de eenheden van de drie traditionele strijdkrachten.

In verband met de vermindering van het aantal vrijwilligers in de loop van de komende jaren, wijst de Minister erop dat hier in hoofdzaak budgettaire, dus per definitie politieke redenen gelden.

5. Le Ministre ayant dû reprendre en charge le « Plan Vreven » qui visait à combler le déficit par appel à la prolongation volontaire du service militaire de 1 à 3 mois, où en est-on dans la réalisation de ce plan? Quel est son impact budgétaire puisque, initialement, les coûts supplémentaires étaient pris en charge par le Ministère de l'Emploi et du Travail et qu'ils sont repris actuellement au budget de la Défense nationale?

6. En ce qui concerne le chiffre de 26 750 pour les volontaires en 1987, peut-on considérer cette estimation comme stable? En fait, il apparaît qu'on s'engage dans un processus de déprofessionalisation.

Un membre fait remarquer que le projet de loi relatif au statut des sous-officiers du cadre de réserve ne sera adopté par les deux Chambres que l'année prochaine. Il se demande s'il n'est pas souhaitable que ses dispositions puissent s'appliquer dès le 1er janvier prochain.

Un autre intervenant observe que la Commission est amenée à se prononcer sur le projet fixant le contingent tel qu'il a été transmis par la Chambre. Un certain nombre d'autres problèmes pourront être abordés à l'occasion de la discussion des projets de loi dont la Commission sera saisie prochainement.

Un dernier intervenant interroge le Ministre sur le rôle que jouent les 554 militaires des cadres actifs désignés pour servir à la gendarmerie. Est-ce que l'affectation de miliciens à la gendarmerie n'influencera pas précisément le nombre de militaires de carrière qui exercent des fonctions à la gendarmerie?

Le Ministre répond successivement aux commissaires qui sont intervenus dans la discussion.

Il rappelle d'abord que le calcul du contingent résulte du nombre de miliciens à appeler légalement sous les drapeaux, c'est-à-dire dans le cas d'espèce la classe 1987 plus les classes antérieures non encore appelées. Après les examens de sélection physique et le passage au C.R.S., on atteint un ordre de grandeur du nombre de miliciens à appeler légalement sous les drapeaux.

Le Ministre réfute l'objection de fond quant à l'inexactitude des chiffres repris dans l'exposé des motifs et relatif à l'affectation de 400 miliciens à la gendarmerie.

En effet, si la modification de la loi de 1957 relative à la gendarmerie est votée par les deux Chambres, l'affectation de 400 miliciens à la gendarmerie deviendra effective. Si tel n'était pas le cas, ces 400 miliciens resteraient affectés à des emplois dans les unités des trois forces traditionnelles des forces armées.

Passant ensuite à la réduction du nombre de volontaires et à son étalement dans le temps, le Ministre explique qu'il s'agit essentiellement de raisons budgétaires, donc politiques par définition.

In feite is het de bedoeling het huidige aantal vrijwilligers terug te brengen van 28 400 tot 24 000, welk aantal door de militaire overheid als het absolute minimum wordt omschreven. Men zal die doelstelling in drie jaar bereiken, met een tussenstadium van 27 000 in 1987. Er zal tewerk worden gegaan met natuurlijke afvloeiing, zonder afdankingen.

De demografische gegevens zijn natuurlijk niet veranderd en die kent de Commissie overigens goed, aangezien nu reeds vaststaat dat de militieklassen in 10 jaar met 25 pct. zullen dalen.

Als antwoord op de vragen van een commissielid, verwijst de Minister naar de gedetailleerde statistieken in het Kamer-verslag - bijlage VI (Gedr. St. Kamer 668/3 - 1986-1987).

De Minister antwoordt vervolgens op de vraag naar de invloed van de verlenging van de dienstplicht op een eventuele vermindering van de legersterkte.

Hij zegt dat, gelet op de negatieve demografische evolutie en aangezien de eerste dienstplichtigen met een langere diensttijd eerst opgeroepen zullen worden in de laatste maanden van 1987, het positieve effect gedurende dat jaar vrij gering zal zijn en het verwachte rendement slechts zal worden bereikt vanaf 1988.

Vervolgens vecht de Minister de gegrondheid aan van de klachten van een lid over de geleidelijke vervanging van het tijdelijke of beroepskader door dienstplichtigen.

Hij toont aan dat zijn voornaamste doel juist is het tekort in het organieke kader van de officieren aan te vullen en dat zijn inspanning om vrouwen te recruteren in het verlengde van deze politiek ligt.

De ware motieven voor de verhoging van het aantal reserve-officieren en -onderofficieren zijn te vinden in zijn plan tot herwaardering van de legerdienst en daarin kan men twee hoofdlijnen onderscheiden :

1° de verbetering van de begeleiding in periodes waarin het actieve kader onbeschikbaar is en de oprichting van een permanent team van reserve-onderofficieren voor de verbetering van de sportieve begeleiding bij het leger en de intensivering van de militaire oefeningen;

2° aan 2 000 jongeren de mogelijkheid bieden een interessante legerdienst door te brengen door hun een opleiding te geven in bevelvoeringstechnieken en leiderschap.

Dat is de kern van het herwaarderingsplan en men merkt nu reeds een toename van de kandidaturen voor het reservekader, wat toch een goed teken is.

Wat betreft het herwaarderingsplan zelf, herinnert de Minister eraan dat hij de gedetailleerde tekst ervan aan de commissievoorzitters overhandigd heeft in april 1986. Hij licht er de hoofdlijnen van toe : inspanningen voor de opvang in al zijn vormen (brochures, contacten, aanwezigheid van het gezin bij de inlijving, enz.), een oplossing voor het acute probleem van de begeleiding door middel van een serie maat-

Il s'agit en fait de ramener le nombre actuel de 28 400 au plancher de 24 000, seuil fixé par les autorités militaires comme le minimum possible. On réalisera cet objectif en trois ans avec un palier intermédiaire de 27 000 en 1987. Ce processus sera atteint par dégagements naturels, sans aucun licenciement.

Quant à la situation démographique elle n'a évidemment pas changé et est supposée bien connue de la Commission, puisqu'il a été établi que les classes de milice subiraient une réduction de 25 p.c. en une décennie.

Pour répondre aux préoccupations soulevées par un membre de la Commission, le Ministre renvoie aux statistiques détaillées figurant en annexe VI du rapport de la Chambre [Doc. 668/3 (1986-1987)].

Le Ministre répond ensuite à la question traitant de l'impact de l'allongement du service militaire sur une éventuelle réduction du contingent.

Il précise que, compte tenu de l'évolution démographique négative et du fait que les premiers appelés à faire un service militaire plus long, ne le seront que dans les tout derniers mois de 1987, l'effet positif ne sera que marginal durant cette année et n'atteindra son rendement espéré qu'à partir de 1988.

Répondant aux préoccupations exprimées par un membre quant à un remplacement progressif des cadres de carrière ou temporaires par des miliciens, le Ministre s'inscrit formellement en faux contre ce point de vue.

Il démontre en effet que son but essentiel est, au contraire, de combler le déficit des tableaux organiques en officiers, et que son action au niveau du recrutement féminin s'inscrit dans le droit fil de cette politique.

Les raisons profondes de l'accroissement du nombre des officiers et sous-officiers de réserve résultent de son plan de revalorisation du service militaire et s'appuient sur deux raisons principales :

1° l'amélioration de l'encadrement durant les périodes où le cadre actif est indisponible et la création d'un volant permanent de sous-officiers de réserve permettant l'intensification de l'encadrement sportif à l'armée et des exercices militaires;

2° donner à 2 000 jeunes l'occasion de valoriser leur service militaire par la technique du commandement et la pratique du leadership.

C'est une mesure centrale du plan de revalorisation et on constate dès à présent un regain des candidatures dans le cadre de réserve, ce qui est d'un augure favorable.

Quant au plan de revalorisation lui-même, le Ministre rappelle qu'il en a remis le texte détaillé aux présidents des commissions en avril 1986. Il en indique les grands axes : effort quant à l'accueil sous toutes ses formes (brochures, contacts, présence des familles lors de l'incorporation, etc.), solution du problème aigu d'encadrement grâce à un éventail de mesures, accroissement du niveau d'activités, possi-

regelen, stijging van het aantal activiteiten en mogelijkheden tot een aanvullende algemene opleiding. In dat verband wijst de Minister erop dat in maart 1987 een experiment met onderwijs voor sociale promotie zal starten in enkele « test-garnizoenen », in nauwe samenwerking met de twee Ministers van Onderwijs. De Minister belooft dat hij in detail zal terugkomen op het herwaarderingsplan bij de bespreking van de begroting van Landsverdediging.

In verband met de 400 dienstplichtigen die voor de rijkswacht zijn bestemd, zegt de Minister dat hij op die zaak zal terugkomen bij de bespreking van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht.

De mogelijkheid tot wederdienstneming voor drie maanden, die aan de dienstplichtigen werd geboden in het raam van het Vreven-plan, wordt vanaf 1987 afgeschaft voor de soldaten, blijft bestaan voor de kandidaat-reserveonderofficieren en wordt ingevoerd voor de kandidaat-reserveofficieren. Dat komt vanzelfsprekend op de begroting van Landsverdediging.

De getallen van de legersterkte bereiken inderdaad een piek in de maand september. Dat komt doordat de wederoproeping met de grootste getalsterkte juist in september plaatshebben.

Over de vraag omtrent de eventuele terugwerkende kracht van het statuut van de reserveonderofficieren, spreekt de Minister zich niet uit; hij zal daarop later antwoorden, aangezien het wetsontwerp dat hierop betrekking heeft, binnenkort aan de Commissie zal worden voorgelegd.

Terugkomend tot de 554 militairen van de actieve kaders in dienst bij de rijkswacht, verklaart de Minister dat hun aantal constant blijft en niet in verband staat met de 400 dienstplichtigen die ter beschikking worden gesteld van de rijkswacht.

Hij wijst erop dat die militairen van de actieve kaders administratieve en logistieke taken vervullen.

III. STEMMINGEN

De artikelen en het ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte voor het jaar 1987 in zijn geheel worden aangenomen met 10 tegen 5 stemmen, bij 1 onthouding.

De Commissie schenkt vertrouwen aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
R. CLOSE.

De Voorzitter,
P. DESCAMPS.

bilités de compléter la formation générale. A cet égard, le Ministre précise qu'une expérience d'enseignement de promotion sociale débutera en mars 1987 dans quelques « garnisons pilotes », en étroite collaboration avec les deux ministres de l'Education nationale. Le Ministre promet de revenir en détail sur le plan de revalorisation lors de la discussion du budget de la Défense nationale.

A propos des 400 miliciens destinés à la gendarmerie, le Ministre dit qu'il y reviendra lors de la discussion du projet de loi modifiant la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie.

La possibilité de réengagement de trois mois offerte aux miliciens dans le cadre du plan Vreven sera, à partir de 1987, supprimée pour les soldats, maintenue pour les candidats sous-officiers de réserve et instaurée pour les candidats officiers de réserve. Ceci est évidemment prévu au budget de la Défense nationale.

Les chiffres du contingent présentent effectivement une pointe en septembre. Ceci résulte du fait que les rappels les plus importants en nombre se déroulent précisément en septembre.

A la question relative à un éventuel effet rétroactif du statut des sous-officiers de réserve, le Ministre ne se prononce pas et répondra ultérieurement, étant donné que le projet de loi relatif à cette matière sera prochainement soumis à la Commission.

Revenant aux 554 militaires du cadre actif affectés à la gendarmerie, le Ministre précise que ce nombre restera constant et est sans rapport avec les 400 miliciens qui seraient mis à la disposition de la gendarmerie.

Il rappelle que ces militaires d'active exercent des fonctions d'ordre administratif et logistique.

III. VOTES

Les articles et l'ensemble du projet de loi fixant le contingent pour l'année 1987 sont adoptés par 10 voix contre 5 et 1 abstention.

La Commission a fait confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
R. CLOSE.

Le Président,
P. DESCAMPS.